

Egy nagy találkozás — amerikai módra

Tán megkésve, de még mindig lelkesen szeretném megosztani veletek életem egyik legnagyobb élményét.

Annamáriával és Attilával együtt novemberben én is tagja lehettem a teljes napfogyatkozást és a déli eget életünkben először csodáló magyar delegációnak. Egyenes adásban láttam a Cukorsüveget és a Copacabanát, láttam olyan fát — de tényleg! —, aminek az ágai elváltak, majd újra összenőttek, megtanultam, hogy a tukán nem rács mögött nő, hanem szabadon, de ezekkel a dolgokkal igazán csillagászokat nem szeretnék utatni.

Szintén egyenes adásban láttam a Magellán-felhőket, a 47 Tucanae-t, a Dél Keresztjét, fejenállva az Oriont, de erről már Mizser úr bővebben beszámolt.

Vendéglátóink derekasan kitétek magukért, és mindenféle programot szerveztek okulásunkra és szórakoztatásunkra. Az előző bekezdés elveihez tartva magam nem is írom le a caipira nevű cocktail receptjét, valamint CD-t sem mellékelhetek a szamba, afro, indián és egyéb stílusok illusztrálására.

A teljes napfogyatkozás szakmai berkekben mindig nagy esemény, így sok nemzetiségű profi és amatőr gyűlt össze csodálni ezt a teljesen valószínűtlen dolgot, sok híresség osztotta meg tudását hallgatóságával.

Így történt, hogy több napot együtt tölthettünk egy kedves öregúrral és unokájával. Az öregúr megnyerő humorral, szép orgánummal rendelkezik. Milliókat segít ismerkedni a csillagokkal. Kétségtelenül hozzájárul ehhez az is, hogy amerikai, és Amerika az mégiscsak Amerika. Az amerikaiak a rántott csirkéből is Kentucky Fried Chickent tudnak csinálni — bár a rántottcsirke tényleg nagyon finom. A brazilok is „Amerikába” utaznak, amikor az USA-ba látogatnak.

Brazil vendéglátóink gyűlést is szerveztek nagy hallgatósággal, hogy szakmai csevegéssel pallérozzuk elménket. Az öregúr előadást tartott, majd kérdésekre válaszolt kicsit leereszkedő stílusban, remek humorral. Főbb gondolatait tartalmazó rölapját közénk szórta, így írásban is értesülhettünk néhány jelentős elképzeléséről. Megtuttuk, hogy nem volt ősröbbanás, hogy egy végtelen nagyra növő és egy végtelen kicsivé csökkenő tényező szorzata mindig 0-hoz tart, szóval sok meglepően érdekes dolgot. Rosszindulatúan gondoltam, hogy aki a rántottcsirkét feltalálta, nem feltétlenül jogosult a kémiai Nobel-díjra, de aztán elszégyelltem magam.

Ha majd én is ilyen szórakoztató ember leszek nyolcvan éves koromban, ha majd én is Zennel és csillagászzal tudok foglalkozni, ha majd legalább egy bicskát rólam neveznek el, akkor az a boldogság, ami belőlem is áradna, örömet okozhatna sok-sok embertársamnak — még akkor is, ha az akkori eredményeket már nem tudom teljesen befogadni.

Ja, majdnem elfelejtettem! Az öregúr neve: **John Dobson**.

Egy — mostmár — tisztelője:

Montvai György

Óragépes „Mizár”

Az *Astronomy Now* januári számában egész oldalas hirdetésre bukkantam, melyen gyanúsan ismerős idomok fedezhetők fel. Az SCS ASTRO (South View, Runnington, Wellington, Somerset TA21 0QW, United Kingdom, tel: +44 (0) 1823 661544, fax: +44 (0) 1823 661545) színes hirdetésén a Sibera 150 és a Sibera 110-M fantázianevű, nyilvánvalóan orosz származási helyű távcsövek egész alakos képe látható. A kisebbik szibériai megszólalásig hasonlít a nálunk Mizárként vagy TAL-1-ként ismert népszerű, de szinte beszerezhetetlen típushoz, azzal a különbséggel, hogy óragéppel is el van látva. Eszerint a képen az Óragépes Mizár és a Nagy Mizár fantomtávcsövek azonosíthatók, melyekről itthon számos mendemonda kering. A két Sibera ára 645 ill. 269 font.

Számos gondolat merül fel egy ilyen hirdetést látva: 1. Nálunk a távcsőbeszerzéssel is foglalkozó cégek, vállalkozók a FÁK-beli partnerek megbízhatatlanságára hivatkoznak — még egy binoklit sem tudnak kellő garanciával beszerezni. (Ebben azért van valami, gondoljunk csak arra a pécsi kft-re, mely jó két éve 50 db „Nagy Mizár” behozatalát ígérte, és a távcsövek azóta sem érkeztek meg az országba.) 2. Azért mégis beszerezhetők valahogyan, ha egy angol cég ilyen látványos formában „meri” meghirdetni az orosz távcsöveket! 3. Esetleg be lehetne hozni Mizárokat, Szibériákat — közvetlenül Nagy Britanniából, külkereskedelmünk nagyobb dicsőségére (a címet fentebb megadtam). 4. Vajon nálunk miért nem foglalkoznak komoly távcsövek behozatalával olyan tőkeerős bolthálózatok, melyeknek ez lehetne egyik bevételi forrásuk (lásd a Lajtától nyugatra fellelhető optikai- és fotóboltokat)? Mzs

Küldjön egy fényképet!

Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörük, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

*Magyar Csillagászati Egyesület
1461 Budapest, Pf. 219.*

**Komplett, kizárólag kézi finommozgatással ellátott távcsőmechanikák eladók 30 cm átmérőig.
Réti Lajos, 9023 Győr,
Ijúság krt. 51.**

ELADÓ 200/1200-as Newton-reflektor gyári optikával, kvarc védőréteggel. Tartozik hozzá egy állvány, parallaktikus német rendszerű tengelykeresztel. Mindkét tengelyen csigakerekkel, csúszókuplunggal, távvezérelhető óragéppel és motoros finommozgatással, ill. egy fotoadapterrel. Elcsérélhető nagyobb méretű Dobsonra, értékegyeztetéssel. Schné Attila, 8248 Nemesvámos, Ady E. u. 10. Tel.: (88) 365-186 (3x)

ELADÓ egy Uranometria A/4-es lapra fénymásolva (477 lap), ára 2000 Ft. Osvald László, 8200 Veszprém,

ELADÓ 60/900-as apokromát objektív foglalattal, tubussal, M42x1-es menet a végén (20000 Ft), 20x60-as Tento binokulár (13000 Ft), 180-as Sonnar teleobjektív (5000 Ft). Érdeklődni szombatonként 10:00–16:00 között lehet. Harnicsár József, 8000 Székesfehérvár, Szedreskerti ln.14. III/2.

ELADÓ Meade 32 mm Super Plössl, 4,7 mm Ultra Wide Angle (LM= 84°) okulárok, 11 és 19 ezer Ft áron, 32 cm f/6 Coulter (USA) Dobson-tükör (23 ezer Ft). Tubus megoldható! Dán András, 2091 Etyek, Alsóhegy u. 7. Tel.: 463-1910 (nappal)

ELADÓ egy 20x60-as prizmás monokulár, teljesen új állapotban. Tokkal 3500 Ft. Ugyancsak eladó egy nagyméretű Gamma vetítő anasztigmat (triplet), 400 mm fókuszú, 3,9 fényerejű, ára 3000 Ft. Bódás Péter, 6723 Szeged, Dankó P. u. 11. Tel.: (62) 316-252

ELADÓ Zeiss AS 110/1650 objektív (120 ezer Ft), tengelykereszt + óragép (40 cm átmérőig) 80 eFt. Érdeklődni a 131-7205 telefonon lehet, napközben.

ELCSERÉLEM Zeiss színszűrő-sorozatokat Zeiss neutrálszűrő sorozatra. Tel.: 131-7205

ELADÓ Praktica BMS fényképezőgép 135 mm-es teleobjektívvel (13 ezer Ft). Liktör Ferenc, 3600 Ózd, Szt. István u.16.

ELADÓ egy parallaktikus szerelésű 100/1000-es Newton-reflektor állvánnyal és tartozékaival együtt. Mindkét tengelyen csigahajtású a finommozgatás és osztott körökkel van ellátva. Mindkét fókuszba fényképezőgép csatlakoztatható. Ár: 18 ezer Ft. Tóth János, Csákvár, Május 1. u. 1. Tel.: (22) 354-194

ELADÓ 50/540 Zeiss-lencse (8000 Ft vagy legjobb ajánlat), 72/500 optika (3500 Ft vagy legjobb ajánlat). Elcserélnek 80/1200 Zeiss AS lencsét alumíniumtubussal vagy anélkül 80/840 Zeiss AS lencsére alumíniumtubussal vagy anélkül. Rózsa Balázs, 1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 16. VIII/27. Tel.: 153-9661

ELADÓK a Csillagászati évkönyv alábbi kötetei: 1980, 1984, 1985, 1987 (150 Ft/db). Megrendelhetők rózsaszín postautalványon az MCSE-től (1461 Budapest, Pf. 219.).

ELADÓ egy 150 mm átmérőjű, 25 mm vastag, 87 cm fókuszú pyrex tükrő, újonnan alumíniumozva, megfelelő méretű síktükrökkel (4000 Ft). Weintraut József, 7720 Pécsvárad, Munkácsy M. u. 17.

ELADÓ egy 105/1100 mm-es Makszutow tükrös távcső, gyári optikával, hordtáskával, 3 db szűrővel, okulártartóval, 20 mm-es okulárral 25 ezer Ft-ért. Keszthelyi Sándor, 7624 Pécs, Alkotmány u. 3. tel.: (72) 318-399

MEGVÉTELRE keresem Steven Weinberg Az első három perc c. könyvét. Tóth Krisztián, 2120 Dunakeszi, Rákóczi út 13. Tel.: (27) 342-207

ELADÓ 2 db Zeiss Huygens okulár (16 ill. 25 mm), 2500 Ft/db. 1 db 106 mm átmérőjű napszűrő (krómózott optikai üveg) 3000 Ft. Még van Zeiss fecskefarok távcső felerősítésre: 500 Ft/db. Kárpáti Endre, 1039 Budapest, Bálint Gy. u. 11. 4/11. tel.: 187-3552 (este)

ELADÓ új orosz SOTEM binokulárok: 7x35: 4200 Ft, 10x50: 5200 Ft, 7x50: 6200 Ft, 20x60: 8500 Ft. Tokkal, objektív védősapkákkal. Kérjük a 20x60-as binoklikra várakozókat, legyenek türellemmel, az ukrán kereskedők is nehezen tudnak hozzájutni. További érdeklődéseket várunk a 06-30-470-042, vagy 06-79-324-027 telefonszámokon.

KAPHATÓK DCF 77 asztali órák a Skála Budapest nagyáruházban, 2900 Ft-ért (okkultációészlelésekhez ajánlatos beszerezni a pontos idő érdekében). Egy jóakaró: Lantos Zsolt.

ELCSERÉLNÉM egy Ø 250-es Cassegrain távcsőtubus fő- és segéd tükrőtartóval, mechanikával, állvánnyal együtt, Prakticar vagy Pentacon MC 5,6/500 objektívért. ELADÓ 160/350 RFT tükrő, 1 db M42x1 Minolta MD bajonett objektív adapter, Minolta XC-7, XD-5, XD-S gépekhez, 8/500 Revue objektív a hozzá illő 2x-ezű telekonverterrel (M42-T2 csatlakozású). Király Tibor, 7461 Kaposvár-Toponár, Szabó P. u. 14.

ELADÓ 2 db 90/270-es légréses akromát gyári szerelésű foglalatban (5000 Ft/db). MCSE, 1461 Bp., Pf. 219.

Komplett

DOBSON TÁVCSÖVEK

megrendelésre!

15 cm-es.	14.000 Ft
20 cm-es.	21.000 Ft
25 cm-es.	30.000 Ft

Hozott optikával megrendelésre is lehet!

MCSE-tagoknak 10% kedvezménnyel!

Nagy Zoltán Antal, 1192 Bp. Corvin krt. 49.

☎ 282-5077

MCSE-programok

Budapest: Keddenként tartunk ügyeletet a BME R Klubjában (XI. Műegyetem rakpart 9.) 18–21 óra között. Távcsoépitési tanácsadás, cserebere, előadások, a Budapesti Csoport találkozói.

Szeged: A Szegedi Csillagvizsgálóban keddenként találkoznak a Szegedi Csoport tagjai 18–21 óra között.

Pécs: Az APCSE Csillagászati Klubja (Pécs, Szent István tér 17.) minden hétfőn 18 órától várja a tagokat.

Április 8.: Közgyűlés

Egyesületünk idei közgyűlését április 8-án tartjuk, az Eötvös Gimnáziumban. Bővebben 1. a 2. oldalon!

Április 9.:

A Csillagászat Napja

Az USA-beli Csillagászati Liga javaslatára idén világszerte április 9-én tartják a Csillagászat Napját. Egyesületünk ebből az alkalomból a Budapesti Planetárium mellett tart távcsoves bemutatót, melyre minden tagtársunkat szeretettel várunk! Derült idő esetén este 7-től bemutatjuk a Holdat és a Marsot, szabadteri előadásokat tartunk. Jöjjön el Ön is egy kis közös távcsovezésre!

Bolygós találkozó Kaposvárott

Május 5–7. között bolygós találkozót tartunk a Kaposvári Csillagvizsgálóban. Bővebb információk a 2. oldalon!

MCSE Ifjúsági Tábor

Idei ifjúsági táborunkat ismét **Ráktanyán** tartjuk, **július 21–28.** között, első sorban a középiskolás korosztály (15–18 év) számára, de idősebbeket is szívesen látunk. A tábor egy hete során megismerkedünk a nyári égbolt látnivalóival, az észlelési lehetőségekkel, előadásokat

hallgatunk, csillagászati-űrkutatósi videókat nézünk, bejárjuk a Bakony legszébb vidékeit, ellátogatunk a Balatonhoz stb. A részvételi díj várhatóan 5500 Ft/fő körül alakul. **Jelentkezés: MCSE, 1461 Budapest, Pf. 219.**

Meteor '95 Távcsoves Találkozó

Távcsoves találkozónk, mely a „nagy táborokat” váltja fel, az Ifjúsági Táborot követő hétfőgén kerül sor, szintén **Ráktanyán, július 28–30.** között. A hétfőgét elsősorban a tapasztaltabb távcsotulajdonosok és természetesen az észlelők számára szervezzük, de minden érdeklődőt szívesen látunk! A hétfőge kiváló lehetőséget nyújt az együttes észlelésre, tapasztalatcserére, a különféle távcsovek összehasonlítására a binokulároktól a legprofibb hazai távcsovekig (komputerizált Schmidt-Cassegrain-távcsovek, apokromátok, nagy Dobsonok stb.). Áttekintést adunk a világ amatőrcsillagászatának trendjeiről, asztrofotós és CCD bemutatót tartunk stb.

A **hétfőge részvételi díja** várhatóan az alábbiak szerint alakul: **étkezéssel együtt 1600 Ft/fő, étkezés nélkül tagoknak 400 Ft/fő, nem tagoknak 600 Ft/fő.**

Felhívjuk a figyelmet, hogy mód van az Ifjúsági Táboron és a Meteor 95-ön való folyamatos részvételre (így kilenc éjszakát lehet egyvégtében Ráktanyán tölteni), természetesen magasabb részvételi díj fejében.

Külföldi programok

Máj. 24–28.: Vogelsbergi Távcsoves Találkozó (ITV). A német amatőrök tavaszi távcsoves találkozóját Augsburg közelében szervezik. Információ: Intercon Spacetec, Gablinger Weg 9, D-86154 Augsburg, Fax: 0821-414085.

Asztroturizmus — Mali Losinj. A horvát tengerpart egyik gyönyörű szigetén kiváló észlelési körülmények várják az amatőröket, műszerkölcsonzési lehetőséggel, csillagászati programokkal. Információ: Jadranka Inc., Martinolic Valter – Astro-Tourism, Cikat 13, 51550 Mali Losinj, Horvátország.

CCD Technikák a Csillagok Fotometriájában

(IAPPP Szimpózium, Baja, 1995. április 28–30.)

Az MCSE Változócsillag Szakcsoportjának és az IAPPP Magyar Szárnyának 5. közös találkozója. Helyszín: Pártok Háza, 6500 Baja, Árpád tér 1.

A találkozó fő célja, hogy fórumot biztosítson a változócsillagok CCD-fotometriája terén dolgozó amatőr és hivatásos csillagászok számára.

Szeretnénk általános áttekintést adni a legújabb megfigyelési eredményekről, az automatikus távcsövekről és a nemzetközi megfigyelési hálózatokról.

Programelőzetes: április 27. (csütörtök): érkezés, bejelentkezés, közös vacsora (halászlé); április 28. (péntek): de. és du. előadások, majd hajókirándulás a Gemenci-erdőbe; április 29. (szombat): de. és du. előadások, este állófogadás (vendéglátó: Baja polgármestere); április 30. (vasárnap): de. és du. előadások, este hazautazás.

A rendezvény részvételi díja **1000 Ft** (regisztrációs költség, mely magában foglalja a szimpóziumon elhangzott előadásokat tartalmazó kiadvány és a gemenci hajókirándulás költségeit is). Amatőrök számára **ingyenes elhelyezést biztosítunk** 4–6 ágyas szobákban. Az étkezés a helyszínen is befizethető (napi 500 Ft), illetve saját étkezés is megoldható.

Az időjárás függvényében (nem csak változó!) **megfigyelések végezhető** a Bajai Observatórium távcsöveivel (50 cm-es RCC teleszkóp, Celestron C8+ 20 cm-es Schmidt–Cassegrain-távcső) és a Bajai Bemutató Csillagvizsgálóban (50 cm-es Newton-reflektor, 13,3 cm-es refraktor).

Jelentkezési határidő: 1995. április 10. Jelentkezés az alábbi címen: Hegedüs Tibor, Bács-Kiskun M. Önkorm. Csillagvizsgáló Intézet, 6501 Baja, Szegedi út, Pf. 766. tel/fax: (79)-324-027 E-mail: h613heg@ella.hu

Tudományos Szervezőbizottság:

elnök: Dr. Balázs Lajos (MTA CSKI), H-1525 Budapest, Pf. 67., TEL: (1)-175-4122 FAX: (1)-156-9640, E-mail: balazs@buda.konkoly.hu

tagok: Frontó András (MTA CSKI), Dr. Szécsényi-Nagy Gábor (ELTE Csillagászati Tanszék), dr. Szatmáry Károly (JATE Kísérleti Fizika Tanszék), Hegedüs Tibor (Bajai Observatórium), Mizser Attila (MCSE, Budapest)

Helyi Szervezőbizottság:

elnök: Hegedüs Tibor (Bajai Observatórium), H-6501 Baja, Szegedi út, Pf. 766. Tel/Fax: (79)-324-027, E-mail: h613heg@ella.hu, ASTROBASE BBS: (79)-324-600 - max. 14400bps, IAPPP terület.

tagok: Borkovits Tamás (Bajai Observatórium), Paragi Zsolt (Bajai Observatórium), Vaskúti György (Bajai Bemutató Csillagvizsgáló), Mező Zoltán (KLTE, Debrecen).

Meghívott előadók:

I.L. Andronov (Odessza), Balázs Lajos (Budapest), V.G. Karetnikov (Odessza), W. Pfau (Jéna), A. Skopal (Tátralomnic), C. Sterken (Brüsszel), T. Zwitter (Ljubljana).